

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter veča po pošti prejeman za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gl., za četrt leta 3 gl., 30 kr., za en mesec 1 gl., 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gl., 50 kr., po pošti prejeman za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četrstopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši „gledališka stolba“. — Opraviništvo, na katero naj se blagovoljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari, je v „Narodnej tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Iz državnega zbora.

Z Dunaja 10. marca. [Izv. dop.]

Tirolska poslanca Dipauli in Zallinger sta izstopila iz Hohenwartovega kluba in zakaj? Ne da bi ju kdo bil žalil v njihovih političnih nazorih, ne iz kasih idealnih, ampak iz zgolj materialnih razlogov, ker bi Tirolsko moralo v prihodnje tudi vsaj deloma tiste davke plačevati, katere so vse druge dežele že morda celo stoletje brez obotavljanja nosile. Tirolska avtonomija je s tem žaljena, da se odpravi stari privilegij, tako očitajo ti možje avtonomistične večini, kakor da bi v tem samouprava bila, da jedna dežela ne plačuje državnih davkov, zajema pa iz državne kase, kar druge dežele plačujejo. No, tega čudnega mnenja niso vsi tirolski poslanci. Kako bode šlo v zbornici s hišnim davkom se denes ne more za gotovo povedati. Ako se Tirolci zdrže glasovanja, potem je še mogoča večina za vladni predlog; ako pa proti glasujejo, razbita je večina in postava pade. Če vlada stavi vprašanje zaupanja, nasledica je, da odstopi, ako ostane v manjšini. Vsakako je položaj jako resen postal.

Še nekaj o Sorici in „Nemškem schulvereinu“.

[Izv. dop.]

Uvodni članek v vašem cenjenem listu od 4. marca mi daje povod, stvar še od moje strani nekoliko pojasniti, ker so mi razmere dobro znane, ter poznam Sorico in Soričane, pa tudi prebivalce Nemških rovt. Imel sem srečo šest tednov prebivati mej Soričani. Bilo je leta 1866, ko je bila vojska na Laškem in na Češkem. Bilo je tam 25 žandarjev in pozneje dospelih kakih 20 mejnih stražnikov, ki so imeli varovati pot čez Petrovo brdo; to je prepad, pod katerim se nekdanj Turke pobili, kar popeva ravno pred nekaterimi dnevi umrli gospod župnik Svetličič, ki je v Sorici služboval, v svojej pesni „Turški križ“. Videl sem ga večkrat Turški križ pa tudi nad njim po noči z žandarmi na straži stal, ker je bila tam kamenita baterija (steinbatterie), t. j. kameni naloženi in pod njimi smodnik. Vsi žandarmi so mi bili prijatelji — vrli možje — in ti so bili kot tujci edini Nemci v Sorici! Nij ga bilo ne enega Slovenca mej njimi.

Posredoval sem o zadevah žandarjev z občinstvom večidel sam jaz — dokler se neki žandarm, imenom Hergesell, nij toliko slovenščine navadil bil, da so ga Soriška dekleta dobro razumela — bil je rojen Čeh. Kdo pa je takrat v Sorici znal še nemško? Gosp. župan Drol, pa le ker je neki v Loki v šolo hodil. Vprašal sem g. župnika Bon-

celjna, kaj je z nemškim jezikom, a ta se mi nasmeja ter pove, da sta v celej fari le še dve stari babici, ki še znata nekoliko necega čudnega žvekanja, dijalekta, ki je mnogo slabše od kočevskega. Rekel mi je, naj sedem v nedeljo popoldne pod lipo pred cerkvijo in slišal bom oni dve starki. Prihodnjo nedeljo sem čakal, dolgo dolgo časa, pa vendar pričakal sem zadnji dve stari ženic, ki sta klepetali nekak čuden dijalekt, kakor bi bil kdo jeklo žagal, razumel nijsem nič. Gosp. župnik Boncelj bil je tudi tega prepričanja, da v žilah tamošnjih prebivalcev teče že le domača naša kri, ker so nemški priseljenci v Sorici izumrli ali se pa s Slovenkami pomožili in s Slovenci poženili.

Tako je bilo 1866. leta. Hodil sem po vsej okolici — bil čez mejo v Primorji — večkrat čez planine v Bohinji — najmenj petkrat v Deutschgereuth = pa nix deutsch.

Deset let pozneje, leta 1876 neslo me je zopet v Sorico in čez planine tudi v Nemške rovt. Obiskal sem pridne Soričane, kajti, znan sem bil skoro v vsakej hiši. G. župnik bil je pod zemljo, tudi župan Drol in omenjeni dve stari ženski, šli so počivat. Nič nemščine več, ni glasu. To je konec zgodovine nemščine v Sorici, kolikor jo je meni znane. V Nemških rovtih pa mi nij niti ena osoba vedela povedati, kdaj je še kdo govoril nemški. Uže iz spomina jim je.

To vse je gola resnica!

Rad bi pa vedel, kako da se sme mešati kak privatni agitatorni „schulverein“ v take zadeve, ki spadajo postavno delokrogu c. kr. krajnega, okrajnega in deželnega šolskega sveta ter visokega c. kr. ministerstva za uk in bogočastje.

Zmirom se zlasti od takozvane nemško liberalne strani naglašajo, da šola je državna, da država ima vodstvo in nadzorstvo čez šolo. Tu pa pride privatno agitatorsko društvo in si jemlje supernadzorstvo nad šolo! Kako se to sklada? Kako more vlada to trpeti? Ali je res Nemcem vse dovoljeno?

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 11. marca.

O notranjej krizi v večini državnega zbora govori naš dopis na prvem mestu lista.

Državnega zbora odsek za spremembo volilnega reda je imel 10. t. m. sejo, v kateri je Groholski izrekel, da zdanji volilni red nij postaven, ker so se direktne volitve za državni zbor vpeljale brez dovoljenja deželnih zborov. Odsek bode k prihodnjej seji povabil grofa Taaffeja, da izvé, kako vlada misli o volilnej reformi.

Gospodska zbornica je imela mi-

nolo sredo zopet sejo in Schmerlingova ustavoverna stranka je pri glasovanju ostala zopet v manjšini! V zakonu o podaljšani reklamacijskih obrokov je namreč odsek predlagal neko spremembo o reklamacijskih obrokih. Pri glasovanju se je pokazala večina (avtonomisti in srednja stranka) zoper to. Schmerlingovi ustavoverci so bili s sedmimi glasovi v manjšini ostali! Ker se je ta slučaj zdaj uže v drugič ponavljal, zato so ustavoverci še bolj preplašeni in uže vidijo, da so tudi v gospodskaj zbornici zgubili svojo večino! Brez dvombe, da je to za celo ustavoverno stranko velikanski udarec, katerega moralne posledice se bodo še le pokazale s časom.

Vnanje države.

Iz Belgrada se javlja, da je vlada iz glavnega srbskega mesta izpodila nekega Brozovica, dopisnika „Pol. Correspondenz“.

V francoskej zbornici pride kmalu volilna reforma na vrsto. Francozje imajo splošno volilno pravico ter so dozdej volili po malih okrajih (arrondissement) posamezne poslance, t. j. vsak volilec je zapisal ime jednega kandidata za svoj ožji volilni okraj. Zdej hoté Gambetta in tovariši, da se uvede po celej Francoskej „skrutinium po listah“, volitev po okrožjih (departement) t. j. da bi vsak volilec volil ali na listek zapisal po več poslancev ali toliko, kolikor jih ima celi departement odposlati v Pariz t. j. osem ali deset poslancev. S tem misli Gambetta sestaviti trdno in jednotno republikansko zbornico, ker bi potem ne gledalo se pri volitvah tolikanj na lokalne interese kakor zdaj in bi tudi menj obskurni kandidati voljeni bili. — Nij pa še gotovo, da li predlog zmagal, ker so poleg monarhistov tudi nekateri veljavni republikaoci zoper njega.

Iz jušne Afrike se poroča 7. t. m.: Čuje se, da boerci nehčejo sprejeti takih mirovnih pogodb, ki bi jim ne zagotovili splošne amnestije in avtonomije. „Times“ se javlja iz Darbana: Ako se bode mir sklenil z boerci, ne da bi se tem dalo okusiti nadsile angleškega orožja, potem se bo velik strah lotil naseljencev. Ne veruje se, da bodo boerci sprejeli razmerno tudi ugodne mirovne pogoje. Vodja boercev, Joubert, je dejal v nekem pogovoru, da se boerci ne udade drugače, nego ako se jim da popolna neodvisnost. Mej Angleži in boerci posreduje Brand, predsednik Oranjske republike.

Dopisi.

Z Dolenjskega 8. marca. [Izv. dop.]

V uvodnem članku „Slovenskega Naroda“ od 4. t. m. se mej družim tudi bere, da si vsled poročil nemški „schulverein“ v jedno najvažnejših opravil šteje, izdatno in krepko podpirati kranjske Nemce; in ker družim nij, si menda omenjeno društvo samo priromane Kočevarje misli, ker se je jedenkrat jeden gospod iz Ljubljane hudoval, da so Kočevarji v nevarnosti. O Kočevarjih sem z omenjenim spsom čisto sporazumljen, da nas namreč nič v oči ne bode, in naj jih nemški „schulverein“ varuje kolikor mu drago. Ker sem pa Kranjec

in tako rekoč udeleženec kranjske deželne blagajnice, bi svetoval nemškemu „schulvereinu“ na Dunaji, da bi mnogo bolje bilo za Kranjsko, ako bi ustanovil v vsakem mestu, kamor hodijo Kočevarji kupčevat, po jedno podružnico, da bi podpirala tiste Kočevarje, ki pridejo vsako leto po odgonu domov, da ne bi bilo treba za nje potem kranjskemu deželnemu zakladu plačevati. Koliko bi bili ti priromani švabi potem lahko ponosnejši! In ako bi oni („schulverein“) to blago delo storil, kako bi mu bili mi hvaležni, ker bi se kranjskemu deželnemu zakladu prihranilo na leto okolo 1500 gld stroškov, katere ima od prignanih Kočevarjev! To bi bilo kaj plemenitega za nemški „schulverein“ in to naj stori.

Iz Hirske Bistrice 8. marca. [Izv. dop.] Nij še dolgo tega, ka je bil nekdo v „Slovenskem Narodu“ omenil, da kljubu lepej slogi in sporazumnosti, v katerej tukajšnje ljudstvo in uradniki živé, naše socijalno življenje vendar ne napreduje, temuč je vse nekako mrtvo. In kaj ne bode; kakor povsod, tako pri nas čitalnica nič kaj preveč zvesto svojih dolžnostij ne spolnuje. — Da se le en parkrat v letu pleše, tombola igra, pije in vpije na „slavo“ domovini, pa je dobro. Zraven tega zla je še jeden drugi, skoraj večji od prejšnjega. — Prokleta nesloga, katera se skoraj povsod zvija, seje tudi tukaj svoje proketo seme razdvoja in nezaupnosti. Spominam se, da zaradi te grde lastnosti združene z ošabnostjo, je nekdo pri priliki, ko se je tukaj drugič čitalnica osnovala — imenoval v tem pomenu Bistričane prave pravcate Angleže — in nij se motil. — Do denes se v tem nijso ne le nič poboljšali, pač pa mnogo slaběji postali. Pa kaj bi ne, saj še pregovor pravi, da jedna garjeva ovca sto drugih otrova. Ravno tako godi se tudi v človeške družbi. Jeden slab človek pohujša mnogo družih, in tako dobrej stvari silno veliko škoduje. — Žalibog, tudi pri nas nijsmo prosti take garjeve ovce v človeškej podobi. — Ta steza svoj strupeni jezik in objeda dan na dan značajne in poštene možake.

Takemu človeku nij nič sveto; on rije očitno in skrivoma v tem, da poštene in značajne ljudi pred svetom z najgnusnejšo gnojnico obrekovanja poliva. — Še nam je dobro v spominu, kaj je bilo lansko leto to človeče nakovalo zoper spoštovanega in občečislana zdravnika g. dr. Bachmanna, in gotovo mu tudi letos nij bil njegov strupeni jezik prekratek, da bi ne bilo ga pomolilo iz ust ter brklalo, da je g. B. nekaj mladej vdovi lani umrlega moža, uradnika, pokojnino odvzel. — Ah, kaki dobrotniki smo v ovčjih kožah! — Pa saj se poznamo in vemo, kdo je pravi dobrotnik ljudstva, kdo ne, nij nam neznan, kdo je ubogim sirotam več solza posušil, in kdo da jim jih več iz oči izvabil. Vemo jih še, a za denes naj zadoste te vrstice.

Iz Št. Jurja na južnej železnici 10. marca. [Izv. dop.] Vtorek 8. t. m. je tukajšnji velezaslužni župnik in cerkveni svetovalec g. Josip Hašnik obhajal svoj sedemdesetletni rojstveni dan ali god. Pri tej priliki so mu šli čestitat ter se mu poklonili župan g. dr. Ipačić, predsednik kr. šol. sveta g. Rūpšel, učiteljstvo z gg. katehetoma. To je neutrudljivega starčka vidno ganilo.

G. Hašnik je zložil več slovenskih pesnic, n. pr. njegove „Dobrovoljke“ t. j. 24 pesnic, katerih prva je datirana od aprila 1836 in zadnja od junija 1849 je zložil in založil leta 1854, natisnil Blaznik v Ljubljani. Mej temi

so se nekatere prav vkoreninile mej ljudstvom. N. pr. „Nesrečna zima mrazi me“ sem uže pred 30. leti slišal popevati na Gorenjskem v Srednji vasi pri Kranji. Tako tudi „Rožmarin“ itd. On je tudi ustanovnik več narodnih društev in vrl podpiratelj slovenskih zavodov in podjetij. Bog ga nam ohrani še mnoga leta vrlega in požrtvovalnega domoljuba!

Iz Ptujja 10. marca. [Izv. dop.] Pri današnej dopolnilnej volitvi za okrajni zastop iz skupine velicega posestva na mesto umrlega dr. Škrabarja je bil v okrajni zastop voljen po hudej volilnej borbi od naše narodne stranke priporočani kandidat gospod Albert Levičnik, okrajni sodnik.

Ptujsko poglavarstvo šteje 78.213 duš, 850 vojakov. Ptujski okraj ima prebivalstva 48.149, Ormožski 18.614, Rogaški 12.450.

Iz celjske okolice 7. marca. [Izv. dopis.] Kako da je strast slepa ter neče videti še tako pravične in poštene reči, če nij njej po godu, priča nam zopet neka izjava v celjskem lističi od nedelje, katera zahteva, da naj se od voza, ki mrliča na okoliško pokopališče pelje, več računa, ko od onega, ki ga pelje na mestno.

Znano je, da si je mesto lupilo svoje pokopališče na neprijaznem ob času povodenj nepristopnem mokrem kraji teharske fare, za drage denarje, katere bodo se ve da mestjani sami poplačati morali, za 16.000 goldinarjev, tam, kjer volk lahko noč tuli, — okolica si je pa svoje pokopališče blizu mesta na prijaznem kraji, kateri je vedno pristopen, za malo svoto 2000 gld. preskrbela. Ker se, razen male peščice, vsi drugi mestjani iz zgoraj omenjenih vzrokov na okoliškem pokopališču pokopavajo in se večina mestjanov od znanih Lerchenfelderjev tukaj ne da tako terorizirati, ko pri volitvah, zatorej pa zgorenjej izjavi celjska okolica lahko s tem v okom pride, da si lastni voz priskrbi, kar se tudi uže sliši, da se bode zgodilo.

Iz same strasti in sovraštva do vsega, kar je slovenskega, so si neki celjski Lerchenfelderji to pokopališče napravili, da le ne bi na enem pokopališču skupaj s Slovani počivali. In zdaj bodo, kakor je po zadnjem ljudskem štenji prinesel tudi ta celjski listič, da so v mestu vojaki, arestantje in špitalarji Slovenci, in kar teh pomrje, se na mestno pokopališče pokopavajo, le primorani, skupaj z njimi počivati.

Z Dunaja 8. marca. [Izv. dop.] Nemila smrt je pograbila zopet jednega mlajših rodoljubov. Gospod Ivan Foršek, cand. juris, je 2. t. m. po kratkej boleznj v Novem mestu na veke zaspal. Študiral je ranjki gimnazijo v Novem mestu in potem šel na dunajsko vseučilišče. Ko se je leta 1878 mobilizovalo del naše armade, bil je tudi on poklican k 45. pešpolku. Kot lajtenant bil je v bojih pri Vacar Vakufu, Sarajevu in Livnu. Nazaj prišedši nadaljeval je svoje študije na Dunaji in čestokrat je pripovedoval, da si je kal smrti iz Bosne prinesel; žalibog, da se je njegova beseda le prezgodaj uresničila. Zadnji čas bil je pri svojej materi v Novem mestu, katera z njim jedino tolažbo, jedini up izgubi. Ranjki bil je tukaj na Dunaji zelo priljubljen zbog svojega lepega glasu. Marsikateri starejših dijakov se bode spominjal, kako dobro je znal družčino razveseljevati in koliko smeha je vzbudil s svojim humorjem! Bodi mu blag spomin.

Z Dunaja 7. marca. [Izv. dop.] Prejšnje internacionalno, a od lanskega leta nem-

ško-nacionalno dijaško društvo „Akademische Lesehalle“ je državno namestništvo slednjič razpustilo! To društvo imelo je ta tečaj nad 600 udov. Vladali so v njem od jednega leta sem nemški židje ter tirali prusijansko politiko. Zadnji dogodjaj — študentovski „puč“ — imel je svoje gnezdo v tem društvu. Shajali so se v njem „burši“ iz vseh vetrov, židje iz vseh strani. Bivša leta bili so v odbor večkrat Slovani izvoljeni, ker je v društvu bilo marsikateri tečaj do 200 in še več slovanskih študentov. Slovenskih je večasi bilo do 80 pa še več udov. Zastopali so ti vedno odkrito svoje stališče in z njimi so se združevali vsi drugi Slovani, celo Italijani in Rumunci. Pri jednej volitvi spravili so Slovani 9 svojih kandidatov v večino, Nemci in židje ostali so vsi v manjšini. Vsled tega bila je tolika razjarjenost, da so nemški odborniki po siloma kar nakrat celo volitev ovrgli. Ljute boje imeli so v tem društvu Slovenci dr. Tavčar, dr. Kavčič Jakob, Franjo Štajer, Wenk, Zavادل, Šolar. Pod Fr. Štajerjem je bilo v tem društvu največ Slovenov. Ko je lansko leto bila znana aféra zarad telegrama židovskega odbora imenovane družta v imenu vseh dunajskih dijakov na rektorja praške univerze dr. Macha (rojenega Kranjca) zaradi „pogumnega“ boja za nemške interese, protestovala so slovanska družta „Slovenija“, „Akad. spolek“, „Zora“ in „Tatran“ (Hrvatje, Poljaki in Rusini nijso hoteli) proti nesramnemu postopanju židovskega odbora v „Akademische Lesehalle“ in izstopilo je več Slovenov iz družta. To je bil tudi prvi greh, ki se nahaja mej uzroki razpuščenja tega družta. Na Lessingovem komersu peli so od policije prepovedano pesen „deutsche Worte hör' ich wieder“ in prej so sklicali skupščino, „jo ne naznanili policiji.

Znamenito je še, da je neki Kulavec, rojen Slovenec, ta tečaj v odbor kandidiral, ter javno razglasil, da je zadovoljen s programom nemških židov. Imenovani Kulavec je bil tudi šel mej nemške burše.

Iz Zagreba 10. marca. [Izv. dopis.] Naše uradne „Narodne Novine“ so te dni v polemiki z „Obzorom“ prav pozitivno obljubile in zarotile se, da v prihodnjem zasedanji hrvatskega sabora bode ban grof Pejačević tudi zastopnike graničarjev okolo sebe zbral. „Nar. Nov.“ svojo besedo na to zastavljajo. Torej bode z združenjem Krajine vendar jedenkrat faktum.

Sicer se pa za volilno agitacijo še vedno pridno preleva zadnjič omenjeni članek v poluradnej „Agramerici“ zoper krščansko vero. Banu je to silno sitno, zato je sekcijskega šefa dr. Marijana Derenčiča poslal kot grešnega kozla v puščavo „Narodnih Novin“, naj on sam na sebe vzame odgovornost za vse, kakor je na dotično Šavorjevo interpelacijo odgovarjal. Videti je, da se vlada zelo boji, da bode hrvatsko duhovenstvo agitiralo zoper njo pri jesenskih volitvah, zato bi rada oprala se.

Dozdaj je bilo vsaj jedno študentovsko društvo zagrebškega vseučilišča še v rokah evropsko mislečih študentov „Hrvatski Dom“. Po zadnjih volitvah je prišlo tudi to v roke „stranke prava“ ali tako zvanih Starčevićevcev. Prvo junaško delo teh je bilo, da so slike Strosmajerja in Bleiweisa s se sten vzeli in odpravili. Surovina! Za te ljudi je v Evropi samo Ante Starčević velik mož. Kateri civilizirani Slovan, kateri „planinski Hrvat“ bode mogel imeti simpatije za tako Hrvatstvo, ki dobrotnika in mecena Strosmajerja zasramuje!

Telegrama „Slovenskemu Narodu“.

Dunaj 11. marca. Podpredsednik državnega zbora dr. Smolka naznanja, da je grof Coronini odložil svoj mandat kot predsednik zbornice in kot poslanec. To je vzbudilo veliko senzacijo. Zbornica je izrekla na predlog Hohenwartov svoje živo obžalovanje zaradi tega.

Poslanec Schneid in tovariši interpelirajo pravosodnega ministra zaradi jezikovnega odloka najvišjega sodišča glede rabe slovenskega jezika pri sodnijah na Slovenskem.

Tirolci bodo glasovali za hišni davek. Večina je zagotovljena.

Celje 11. marca. Dr. Sercu so bile dozdej tri slovenske vloge odbite, pa so predložene pravnemu ministru. Štajerski slovenski advokati in notarji pošljejo memorandum ministru.

Domače stvari.

— (Hitrost ljubljanskega magistrata.) Po vseh mestih v monarhiji, tudi po večjih nego je naša Ljubljana, končali so že davnej ljudsko štenje in ga priobčili v glavnih rečeh. Le naš magistrat še do denšnjega dne nij mogel sešteti, koliko je na pr. Ljubljancanov „umgangssprache“ zapisalo „nemško“ koliko „slovenski.“ Ali so pridni ti naši ljudje in hitri pri delu!

— (General Nikolaj Teodorovič †) V petek zjutraj je umrl ob 1/2 1. uri po polnoči tukajšnji brigadir generalmajor Nikolaj Teodorovič, komaj 55 let star, na nagloma. Teodorovič je bil rodom in duhom Hrvat in jako prijazen mož. Udeležil se je tudi okupacije Bosne in Hercegovine. Nekoliko časa je bil poveljnik v Mostaru, od tod pa je prišel v Ljubljano. Na srcu je uže dalje časa bolehal, okupacijske strapace pa so bolezen poostrile. V četrtek se je še sprehajal po drevoredu pod Tivolijem, v petek zjutraj pa je bil mrtev. Truplo so prenesli v vojaško bolnico. Pogreb bude v nedeljo popoldne.

— (Iz Ljubljane) se piše v „Tribüne“, da so nemškutarji pri slovesnem banketu Kalteneggerju željo izrekli, naj se vrne kot deželni predsednik. — Zuj še le vemo, zakaj Schreyjev listič v popisu tega banketa, dvakrat, s početka in na konci, obžaluje, da deželnega predsednika Winklerja nij bilo. Radi bi bili v pričo poslednjega ono svojo željo izrekli in svoj takt pokazali.

— (Iz Spodnje Šiške) se nam piše: Naša čitalnica v Šiški priredi meseca maja veselico pri Vodniku v Spodnji Šiški v korist pevske in društvene blagajnici. Program bude obsegal godbo, petje, igro in tombolo. Za poslednjo točko nabirali se bodo podarjeni dobitki, ker le po takem potu se doseže namen za prazne blagajnice.

— (Vreme.) Jako lepe in gorke pomladanske dni imamo uže ta ves teden. Povsod po okolici je uže izginil sneg in toplo solnce je pota in ulice po Ljubljani popolnem posušilo.

— (Kranjska eskomptna družba) je imela zadnjo nedeljo svoj redni občni zbor. Udeležilo se ga je 24 delničarjev, ki so zastopali 117 glasov in 590 delnic. Čisti dobiček leta 1880 znaša 22.904 g.d. 9 kr. Ta dobiček se tako le razdeli: 10.500 gld. kot 5% dividenda in 2% superdividende delniške glavnice 150.000 gld. delničarjem. Delniški kupon za leto 1881 veljal bude tedaj 14 gld. in pričel se plačevati z dnem 1. aprila. 7272 gld.

gre v rezervni fond delniški, ki s tem naraste na 45.000 gold., 1000 gold. v rezervni fond upnikov, 1492 gl. za odpisanje osnovnih stroškov, 1425 gld. 88 kr. upravnemu odboru in 763 gld. 26 kr. kot prenos na račun prihodnjega leta. V upravni odbor sta bila zopet voljena gg. Martin Hočevnar in Valentin Zeschko, ki sta po pravilih imela izstopiti. V pregledovalni odsek so bili voljeni gg. Franc Fortuna, Otomar Bamberg in Karel Leskovic. Občni zbor je izrekel tudi zahvalo vsemu upravnemu odboru in uradnikom tega zavoda.

— (Vicinalna železnica Ljubljana-Kamnik.) Zadnjo nedeljo so se v Domžalah sešli koncesionarji in glavni interesi v narčtu sestavljene železnice mej Ljubljano in Kamnikom, da so se posvetavali o ponudbi belgijske družbe, ki hoče prevzeti zidanje te železnice. Sklenilo se nij nič drugega, nego da se dogovarjanja z belgijsko družbo nadaljujejo. Dne 24. t. m. t. l. koncesija, ki je bila za zidanje te železnice za 6 mesecev podaljšana, ugasne.

— (Umrli) je Fr. Uranič v Ihanu, bivši župnik pri sv. Janezu K. v Strni, v Poroško-Poljskejši škofiji — rojen v Kranji 1822.

— (V Trstu) je 28. m. m. umrl Angel Strpin, duhovni pastir v ondotnej ubožnici.

— (Roparski napad na deklo.) Dva neznanca človeka sta 24. p. m. popoldne mej Rakitnico in Gorčaricami napadla deklo Jero Primož. Vzela sta jej vse, kar je v Ribnici nakupila in dva zlata ubana.

— (Nesreča pri streljanji.) V Dobljeh poleg Črnomlja so o minolem predpustu tamošnji fantje praznovali ženitovanje svojega tovariša in kakor navadno pri takih slučajih streljali iz pištole. Ustreliti je hotel enkrat tudi neki deček iz Črnomlja. Ker je pa bila pištola zarujavela in stara, težko jo je napel in po nesreči se sproži ter dečku odnese tri prste leve roke s katero je držal konec cevi.

— (Trg Mozirje) ima 257 možkih in 305 žensk, torej skupaj 562 duš. Od teh je 557 Slovencev in 5 Nemcev. — Okolica Mozirje, h kateri sledeče soseske spadajo: Ljubija, Brezje, Lapanjiva, Sv. Mišel, Radigund, Loke in Dobrovje ima 1027 ljudij možkega in 1098 ženskega spola torej 2125 duš, ter so vsi sami Slovenci.

— (Brošura o ravnopravnosti pri Slovencih), spisana od L. Pomladinoviča, tiskana v tiskarni „Politike“ v Pragi, pride v teku tega tedna na dan. Naslov jej je: „Zur Frage über die Gleichberechtigung der Slovenen“, dobiva se pa v tiskarni „Politike“ v Pragi. Obsega pa: 1. Pleme slovensko. 2. Politični položaj Slovencev. 3. Jezik slovenski. 4. Narodna šola pri Slovencih. 5. Učni jezik po srednjih šolah in učiteljskih izobraževaliških. 6. Uradni jezik. 7. „Liberalizem“ in „klerikalizem“. Kolikor moremo soditi po hitrem pregledu, pisana je prav mirno pa vendar odločno. Gotovo je zadel pisatelj pravo; objektivnost njegovo bodo morali pripoznavati tudi naši nasprotniki, saj je znal porabiti posebno v razpravi o jeziku razloge, katere pridigujejo nemško-liberalci po svojih listih, samo da jih zahtevajo le za svoj monopol.

— (Pes in činkvina.) Piše se nam z Notranjskega: Nekaj večer zadnje dni letošnjega očeta Kurenta se zbere nekje pri nas vesela družba na domačo veselico s tombolo. Različni dobitki za tombolo, in mej temi za činkvino skrbno z rudečimi traki previta salama, leže na stranskej mizi na ogled. Gospod N. ogleduje razložene dobitke segne po

salami in jo pokaze zadovoljno svojemu najzvestejšemu spremljevalcu Parigiju, češ: varda Parigi, ta le bo pa za me in za te! No, ali je vedno zvesti in ubogljivi pes napačno umel gospodarjeve besede in zamenjal dvomljivo prihodnost za gotovo sedanost, ali kaj in kako? faktum je ta le, da Parigi mej tem, ko glavna družba okrog velike mize posede ter počne hrumeč in smeječ igrati za ambe, terne, skoči tiho na stol pri mizici, postavi se lepo na zadnji taci, se sprednjima pa in gobcem pograbí elegantno „klobaso-činkvino“ in hajdi ž njo pod bližnjo posteljo na dobro slatno gostijo. — Mej tem se šali in igra družba dalje. „Številka pet-de-set in dve!“ kliče kličalec. „Činkvina“ zavpije naglo g. N. „há, há, kaj nijsem poprej trdil, da bo salama moja!“ — Pa, o joj, kakšna prevara in strmenje, ko se prostor, kjer je ležala poprej „klobasa činkvina“, najde prazen! — „Kdo jo je skríl? kje je? kdo jo je vzel?“ vse vprek poprašuje. „Jaz ne, jaz tudi ne, jaz nič ne vem“ glasi se in odmahuje ramami na okrog. Tudi Parigi iz pod postelje priskoči, ker je čul glavni glas svojega gospoda in dela najbolj nedolžno oko. Nihče ne misli na pravega tatú. Zdajci dade nekdo modri svet, naj se najprej skonča tombola in potem stvar preišče in reši. In tako se tudi zgodi ter igra za tombolo. Parigi se nato spet čedno pod posteljo splazi in od tam smukne pozneje z ostalo „činkvino-klobaso“ skozi na poloprta vrata v nasprotno kuhinjo k škafu vode. To se vé, da je treba po tcej jedi gasiti žejo! Ko hišna dekla začuje blastne „tlesk-tlesk“ pri škaflu, obrne se in bati z nogo ob tla: „Greš, mrha pasja ti, greš! — Kaj pa je to? A ostanek debele klobase! Ti grdoba, greš, marš...“ Gostje, ki so ravno skončali tombolo, prilete na krik in vriš. In ko zagledajo ležati pri škaflu kos salame, se jim takoj odpro oči. Gospod N. nij delal več daljih reklamacij po dobljenjej činkvini — pač pa nagrozi z navihanim nosom Parigiju, da ga doma čaka še druga večerja — s korobačem.

R.

Razne vesti.

* (Prebivalstvo na Ogerskem.) Na Ogerskem je 15.608.723 duš prebivalstva; na Hrvatsko jih odpade 1.191.845, na Vojno Krajino 697.516.

* (Silen vihar.) Iz Londona se javlja 8. t. m., da je vsled začnjega viharja na obali Aberdeenskejši razbilo se 25 ladij in utonilo 160 ljudij.

* (Amerikanski dvoboj) je gotovo najgrozovitejši način dvobojevanja, če se to sme imenovati dvoboj. V Brnu je te dni bil nek mlad človek žrtva takega dvoboja. Ustrelil se je, ker je njega žreb zadel.

* (Čudne priče.) Pred porotniki v Rimu vrši se zdaj jako zanimiva obravnava. Dne 26. avgusta 1876. l. so trije možje napadli v Oraniji v Sardiniji 71 let starega odvetnika Antonio Siotto-Sintora in ga umorili. Policija je izvedela, da je bil Sintor umorjen zaradi neke volitve in da so bili morilci najeti, ker je umorjeni za svojega sina agitiral, ki je bil tudi voljen. Obravnava se vrši zato v Rimu, ker se porotnikom v Sardiniji ne zaupa. Pred porotniki stoji 14 zatožencev in 150 prič. Mej temi so pa tudi štiri banditje, ki navadno v Sardinjskih gorah žive od ropanja. Trije izmed teh so in contumaciam uže na smrt obsojeni. Ker je pa njih izpričevanje od važnosti, sklenila je vlada ž njimi pogodbo, tako, da so 40 dnij svobodni in da smejo priti v Rim, da bodo tam pričali, potem pa jih bude vlada na državne stroške nazaj v Sardinisko pogorje odposlala.

